

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/62/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116219580
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3116219580.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobkyne K. T., bytom U. XXXX/X, M., právne zastúpenej R.. U. Z., advokátom so sídlom Q. XX, M. proti žalovanému T. Z. L., s.r.o. so sídlom T. XX, F., K. XX XXX XXX, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou R.. E. Z., s.r.o., so sídlom v F., V. XX, K.: XX XXX XXX, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 16Csp/100/2016-11 zo dňa 6. decembra 2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že n a r i a ě u j e toto neodkladné opatrenie :

1. Žalovaný je povinný zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobkyne, vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.08.2012, Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.08.2012, Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.02.2013 a Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.02.2013, uzatvorených medzi žalobkyňou a žalovaným, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Zamestnávateľ žalobkyne, spoločnosť Y. L. s.r.o., so sídlom C. X, W. Y. W. U., je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.08.2012, Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.08.2012, Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.02.2013 a Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.02.2013, uzatvorených medzi žalobkyňou a žalovaným, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia. V odôvodnení uviedol, že podanou žalobou sa žalobkyňa domáha určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.08.2012, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.08.2012, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.02.2013, č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.02.2013, ktoré uzavrela so žalovaným. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobkyne vyplývajúce z vyššie uvedených dohôd o zrážkach zo mzdy a zároveň, aby súd zakázal zamestnávateľovi žalobkyne na základe týchto dohôd o zrážkach zo mzdy vykonávať zrážky z jej mzdy v prospech žalovaného. Uviedla, že uzavrela predmetné dohody o zrážkach zo mzdy so žalovaným ako spotrebiteľka ako formu zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX. Uzavreté dohody o zrážkach zo mzdy považovala za neplatné z dôvodu nesplnenia ustanovenia § 34 Občianskeho zákonníka. Uviedla, že v predmetných dohodách o zrážkach zo mzdy musí byť náležite identifikovaný platiteľ mzdy, avšak uvedený údaj v predmetných dohodách absentuje. Poukázala nato, že zmluvy o pôžičkách neobsahujú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, keď neobsahujú termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Návrh na nariadenie neodkladného

opatrenia podala z dôvodu, že žalovaný požiadal jej zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy, ktoré aj zamestnávateľ žalobkyne vykonáva a v súčasnosti hrozí ďalší výkon týchto neoprávnených zrážok zo mzdy. Mala za to, že žalovaný sa neoprávnenne domáha vykonávania zrážok zo mzdy, pretože napadnuté dohody o zrážkach zo mzdy trpia vadami spôsobujúcimi ich absolútnu neplatnosť. Zamestnávateľ žalobkyne nemôže zastaviť vykonávanie zrážok zo mzdy len na základe nesúhlasu žalobkyne, preto sa domáha určenia tejto povinnosti súdom. Neodkladným opatrením sa domáha ochrany pred neoprávneným zásahom do svojho majetku, ku ktorému dochádza zrážkami zo mzdy, pričom žalobkyňa nemá iné právne ani faktické možnosti zabrániť vykonávaniu ďalších zrážok zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím inštitútom záväzkového práva a voči platiteľovi mzdy je účinná, keď mu bola predložená. Naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy spočíva v právnej istote spotrebiteľa v otázke skutočnej výšky dlhu. Žalovaný si uplatnil pohľadávku aj s pochybným príslušenstvom prostredníctvom neplatného právneho úkonu, preto na požadovanom určení rozsahu neplatnosti zmluvy existuje naliehavý právny záujem. Podľa žalobkyne naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy je daný, pretože žalobkyňa ako spotrebiteľ potrebuje disponovať svojím majetkom v podobe vyplácaného príjmu zamestnávateľom. Výzvou na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 06.10.2016 vyzval žalovaný zamestnávateľa žalobkyne na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne ako dlžníčky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere/pôžičke č. XXXXXXXXXXXX s tým, že sa domáha uspokojenia neuhradenej pohľadávky vo výške 2.615,84 € s úrokom z omeškania k 06.10.2016. Výzvou na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 06.10.2016 vyzval žalovaný zamestnávateľa žalobkyne na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne ako dlžníčky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere/pôžičke č. XXXXXXXXXXXX s tým, že sa domáha uspokojenia neuhradenej pohľadávky vo výške 2.615,82 € s úrokom z omeškania k 06.10.2016. Výzvou na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 06.10.2016 vyzval žalovaný zamestnávateľa žalobkyne na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne ako dlžníčky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere/pôžičke č. XXXXXXXXXXXX s tým, že sa domáha uspokojenia neuhradenej pohľadávky vo výške 325,76 € s úrokom z omeškania k 06.10.2016. Výzvou na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 06.10.2016 vyzval žalovaný zamestnávateľa žalobkyne na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne ako dlžníčky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere/pôžičke č. XXXXXXXXXXXX s tým, že sa domáha uspokojenia neuhradenej pohľadávky vo výške 1.505,23 € s úrokom z omeškania k 06.10.2016. K uvedeným výzvam boli pripojené dohody o zrážkach zo mzdy, ktorých text bol nečitateľný.

2. V danej veci súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia posúdil v zmysle ustanovenia § 324 ods. 1 CSP, nakoľko žalobkyňa podala žalobu, ktorou sa domáha určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy. Z podanej žaloby vyplýva, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným úverové zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorých žalovaný poskytol žalobkyňi finančné prostriedky. Podanou žalobou sa žalobkyňa nedomáhala určenia, že tu právo z uvedených zmlúv o úvere je alebo nie, ak je na tom naliehavý právny záujem (§ 137 písm. c) CSP), ale namietala výlučne dohodnutý spôsob splácania úveru formou zrážok zo mzdy s tým, že sa domáhala určenia neplatnosti právnych úkonov - dohôd o zrážkach zo mzdy. Aj pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia je potrebné mať na zreteli § 137 písm. c) CSP a zisťovať, či je daný naliehavý právny záujem na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. Pokiaľ žalobkyňa nenamietala, že tu právo zo zmlúv o úvere je alebo nie je, ale namietala iba dohodnutý spôsob splácania úveru, namietala tým dopady zákonného ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného nemožno dôjsť k záveru, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem akokoľvek nesplácať dohodnuté splátky z uzavretých zmlúv o úvere, pokiaľ nenamietala, že tu právo z uvedených zmlúv o úvere je alebo nie. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/60/2014 zo dňa 12.02.2014 a Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 13Co/994/2013 zo dňa 20.11.2013, ktoré návrhy na nariadenie predbežného opatrenia zamietli, resp. potvrdili zamietnutie takého návrhu s rovnakým záverom.

3. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a nariadil neodkladné opatrenie v znení jej návrhu. Uviedla, že v žalobe poukázala na skutočnosť, že v samotných zmluvách o poskytnutých pôžičkách nie je uvedený termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, teda nie sú naplnené ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a tiež spochybnila príslušenstvo pohľadávky. Napadla teda aj platnosť samotných úverových zmlúv, na základe ktorých dochádza ku zrážkam zo mzdy. Naliehavý právny záujem odôvodnila samotným faktom, že v pozícii spotrebiteľa potrebuje disponovať svojím majetkom v podobe vyplácaného príjmu s poukazom na judikatúru 18Co 109/2011 (rozsudok KS v Prešove 21.11.2012). Z uvedených dôvodov súčasne podala návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému zdržať sa výkonu práva na zrážky zo

mzdy a aby súd zakázal zamestnávateľovi vykonávať zrážky zo mzdy v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Naliehavý právny záujem je daný potrebou bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán z dôvodu ochrany jej majetku a hroziacej majetkovej ujmy spôsobenej tým, že z jej mzdy sú vykonávané zrážky, a to na základe sporných dohôd o zrážkach zo mzdy. Je zrejmé, že žalovaný na základe neobmedzenej vôle môže vymáhať od nej dlh na základe úkonov (dohody o zrážkach zo mzdy), ktorých platnosť je sporná. Týmto spôsobom stráca právo disponovať so svojím príjmom ako vlastným majetkom bez právneho základu, resp. na základe skutočnosti, ktorá je sporná. V predmetnom návrhu osvedčila existenciu právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným, existenciu Dohôd o zrážkach zo mzdy ako aj skutočnosť, že žalovaný požiadal jej zamestnávateľa o vykonávanie zrážok z jej mzdy. Splnila tak zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a preto je návrh dôvodný. Zároveň nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia nedôjde na strane žalovaného k tak závažným následkom ako na jej strane, keďže jej mzda je zdrojom jej obživy a slúži na úhradu jej výdavkov. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/80/2016- 27 zo 16. februára 2016 a na uznesenie Okresného súdu Trenčín vo veci s identickým opisom skutkového stavu č.k. 17Csp/78/2o16 - 15 zo dňa 21. októbra 2016. Judikatúra, o ktorú sa opiera okresný súd nie je aplikovateľná na aktuálny skutkový stav. Má za to, že prvý z predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia, a to dostatočné osvedčenie nároku žalobcu uplatňovaného žalobou, je daný. Súčasne je naplnený aj druhý zo základných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, a tým je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ak by k nariadeniu predbežného opatrenia nedošlo. V priebehu konania preukázala, že žalovaný predložil jej zamestnávateľovi žiadosť o výkon zrážok zo mzdy, čo nepochybne osvedčuje nutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov do skončenia konania vo veci samej. V danom štádiu konania je predčasné hovoriť o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, existenciou ktorého sa bude súd zaoberať v konaní vo veci samej. Je preto potrebné, aby ochrana jej práv a nedotknuteľnosť jej majetku bola rýchla a účinná, keďže k zrážkam zo mzdy dochádza pravidelne každý mesiac aj napriek spornosti platnosti dohody o zrážkach zo mzdy a v takom prípade je potrebné dočasne upraviť vzájomné pomery účastníkov za účelom stabilizácie vzťahov.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

5. Krajský súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. V danom prípade žalobkyňa navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia po začatí konania vo veci samej, ktorým je konanie o určenie neplatnosti štyroch dohôd o zrážkach zo mzdy, ktoré uzatvorili sporové strany. Neodkladným opatrením má súd zakázať zamestnávateľovi žalobkyne vykonávať zrážky z jej mzdy, ktoré sú vykonávané na základe predmetných sporných dohôd a takisto zakázať žalovanému výkon práva na zrážky zo mzdy na základe týchto dohôd, pričom v takomto konaní nemôže byť predmetom dokazovania otázka platnosti predmetných zmlúv, pretože by sa jednalo už o rozhodovanie vo veci samej.

11. Vo všeobecnosti platí, že súd nariadi neodkladné opatrenie na základe návrhu len vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady ustanovené v § 325 ods.1 CSP, pričom tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať náležitosti uvedené v § 326 CSP. Z týchto ustanovení je zrejmé, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo existuje obava, že exekúcia rozhodnutia bude ohrozená. Jeho nariadenie je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí, že existuje právny vzťah medzi stranami, tento vyžaduje bezodkladnú úpravu a navrhovateľ opíše skutočností hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Civilný sporový poriadok takisto nevyklučuje možnosť nariadiť neodkladné opatrenie vo vzťahu k inej osobe, ako je sporová strana v konaní o žalobe, pričom zároveň

platí, že neodkladným opatrením by nemalo dochádzať k zásahu do práv nad nevyhnutnú mieru. Takúto tretiu osobu je možné považovať v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia za stranu sporu. 12. Ďalej platí, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť v zásade tak, že ho odmietne, vyhovie mu (teda neodkladné opatrenie nariadi), zamietne ho v celom rozsahu, alebo ho zamietne čiastočne a zároveň mu čiastočne vyhovie (teda neodkladné opatrenie nariadi v časti návrhu). Odmietnutie návrhu prichádza do úvahy vtedy, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia buď neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, a zároveň ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní. Vyhovieť návrhu (čo i len čiastočne) je možné iba po tom, čo súd návrh neodmietol (§ 328 ods. 1 CSP) a zároveň dospel k názoru, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. V prejednávanom prípade ide o nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán. Dôvodom tejto úpravy má byť podľa žalobkyne ochrana jej majetku, teda majetková ujma spôsobená tým, že sú z jej mzdy vykonávané zrážky, a to na základe sporných dohôd o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa tak osvedčila existenciu právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným, osvedčila aj svoje tvrdenie o existencii Dohôd o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, a takisto aj to, že žalovaný požiadal jej zamestnávateľa o vykonávanie zrážok z jej mzdy. To, že zrážky zo mzdy žalobkyne sú v súčasnosti vykonávané žalobkyňa nepreukázala, avšak odvolací nemá, aj s ohľadom na preukázanie podania žiadostí o ich vykonávanie jej zamestnávateľovi, dôvod neveriť tvrdeniu žalobkyne, že tomu tak je. Na základe týchto dohôd o zrážkach zo mzdy teda má dôjsť, alebo už dochádza k zrážkam zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na uspokojenie jeho pohľadávok zo spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy pritom umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zákonnosti zmluvných plení pre dodávateľa, napríklad z pohľadu neprijateľných zmluvných podmienok, z pohľadu dodržania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo z pohľadu platnosti dojednaní úrokov z úveru z pohľadu dobrých mravov a podobne. Je dôležité spotrebiteľovi poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Odvolací súd teda na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Súdna prax vyžaduje na plnenie podmienky, že neodkladným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a ani, že v dôsledku neodkladného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma stranám sporu, teda ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením neodkladného opatrenia získa druhá strana. Na druhej strane dočasným nevykonaním zrážok zo mzdy sa nevytvorí nenávratný a nenapraviteľný stav vo vzťahu strán sporu a žalovanému ako oprávnenej osobe z revolvingovej zmluvy nevznikne nenapraviteľná ujma. V prípade neúspechu žalobkyne v konaní vo veci samej, bude nepochybná jej povinnosť uhradiť pohľadávky tak, ako vyplývajú zo zmlúv uzatvorených medzi účastníkmi. Preto je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodné a nie neprimerané neodkladným opatrením zabezpečiť úpravu pomerov sporových strán tak, že súd zakáže zamestnávateľovi žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne na základe dohôd o zrážkach zo mzdy a zároveň zakáže žalovanému výkon práva na zrážky zo mzdy na základe predmetných dohôd, až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).